

അർഥ

സാമ്പു ഹതിഹരൻ

‘ടേക്കിറ്റ് ഫോർ ഗ്രാഫ്സ്’

ഹരി ആ വാചകത്തെക്കുറിച്ച് വീണ്ടുമോർത്തു. അയാൾ ‘മിനി’ എന്നു വിളിക്കുന്ന, അയാളെ ‘പിൽസ്’ എന്ന വിളിക്കുന്ന, അയാളുടെ കൊച്ചുമകൾ മാധവിഗ്രഹർ പറഞ്ഞതാണോ വാചകം. സിനിമാനടി മാധവിയോടുള്ള ആരാധന മുതൽക്കാവും, മകൻ ശങ്കർ മകൾക്ക് ആ പേരിട്ടതെന്ന് അയാൾക്ക് സംശയം തോന്തിയിട്ടുണ്ട്, പലവട്ടം. കോളേജിൽ പറിക്കുന്ന കാലത്ത് ശക്രിക്ക് മാധവിയോട് ആരാധന ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. ഏവിടെ നിന്നൊക്കെയോ വെട്ടിയെടുത്ത, മാധവിയുടെ പിത്രങ്ങൾ ചുവരിലും പുന്നക്കൽപ്പിലും ദ്രിച്ചു വെച്ചതിന് എത്ര വട്ടം വഴക്ക് പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു! വിവാഹഘ്രം, ‘അസുവ്’ മാറുമെന്നു വിചാരിച്ചു. എന്നാൽ മകൾക്ക് ആ പേര് തന്നെ ഇട്ട്, ഹരിയുടെ വിചാരം തെറ്റാണെന്ന് മകൾ തെളിയിച്ചു. മിനിയാണെങ്കിൽ മാധവിയെന്ന പേര് മാറ്റണമെന്ന തീരുമാനത്തിലാണിപ്പോൾ. തന്റെ അപ്പിയറിൻസിന് ആ പേര് ചേരില്ല, ഓരോ മുഖ്യത്തിനും ഓരോ പേരുണ്ട് എന്നൊക്കെയോടൊന്നാണവള്ളുടെ വാദങ്ങൾ. ഒഡു ദിവസം മുൻപാണവൾ തിരികെ പോയത്. ഇടയ്ക്കാണെ അപ്പുപ്പുണ്ട് വീടിലേക്ക് ഒരു സർപ്പൈസ് വിസിറ്റ് നടത്താറുണ്ടവർ.

‘പിൽസിനെ മിസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു’ എന്നും പറഞ്ഞതാണെവർ വരിക.

‘അപ്പുപ്പു’ എന്നും ലേശം കൊഞ്ചെല്ലാട വിളിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന അവൾ, കൈക്കും കാലിനും നീളം. വെച്ചപ്പോൾ ഒരുന്നാൾ അയാളെ ‘പിൽസ്’ എന്ന വിളിച്ചു തുടങ്ങി. ‘മുപ്പിൽസ്’ എന്ന വാക്കിനെ മുറിച്ച് ചെറുതാക്കിയതാണ്! കേട്ടപ്പോൾ ആദ്യം അല്പം വള്ളായ്മ തോന്തിയിലും, ആ വിളിയിൽ ഒരു ശരിയുണ്ടെന്ന് പിന്നീട് തോന്തി തുടങ്ങി. ഗുളികകളിലാണ് ദിവസം. ആരാഭിക്കുന്നതും അവസാനിക്കുന്നതും! ഗുളികകൾ കൊണ്ട് ഭാഗിച്ചു പോയിരിക്കുന്നു അയാളുടെ പകലും രാത്രിയും.. പിൽസ് എന്ന വിളിയിൽ ഒരല്പം പരിഷ്കാരമൊക്കെ ഉണ്ടെന്നും വിശ്രസിക്കാൻ തുടങ്ങിട്ടുണ്ടിപ്പോൾ. മിനിക്ക് നോയ്യയിൽ ഒരു ഏട്ടി കമ്പനിയിലാണ് ജോലി. ദിവിയിലും ഇംഗ്ലീഷിലും മാറി മാറി അവൾ ഫോൺതിൽ സംസാരിക്കുന്നത് എത്ര തവണ അയാൾ കേട്ടിരിക്കുന്നു. ഫോൺമായി കടന്നു പോവുന്നോൾ അങ്ങനെ കേടു കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടു പോയതാണോ വാചകം.

‘മിനിയെ...നീ കുറിച്ച് മുൻപ് പറഞ്ഞില്ല? ടേക്കിറ്റ് ഫോർ...എന്തോ ഒന്ന്...എന്താ അതിന്റെ അർത്ഥം?’

‘ഓഹോ, അപ്പോൾ പിൽസ് എല്ലാം ഒളിഞ്ഞിരുന്ന് കേൾക്കാണല്ലോ?’

ജിജ്ഞാസയുടെ നാളുകൾ...അയാൾ എന്തോ ഓർത്ത് ചിരിച്ചു.

അവൾ ആ വാചകം മൊഴിമാറ്റം നടത്താനൊരു ശ്രമം നടത്തി.

‘അതു പിനെ, വെറുതെ കിട്ടുന്നോ വിലയറിയില്ലെന്നൊ മറ്റൊ പറയുണ്ടോ?...അതു തന്നെ’

അയാൾ മുള്ളി. ആ പറഞ്ഞത് സത്യം. ഇപ്പോഴയാൾക്ക് പലരോടും അസുയയാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും മുത്രു പിടിച്ച് നിർത്താൻ കഴിയുന്നവരോട്. അതിന്റെ വില അറിയാത്തവരോട്. പാർക്കിന്റെ സ്റ്റീൽ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളെ കുറിച്ച് കുമാരൻ ഡോക്ടർ വ്യക്തമായി പറഞ്ഞു തന്നിട്ടുള്ളതാണ്. നടക്കുന്നോൾ വലതു കൈ വീശാൻ മറന്നു പോകുന്നതായിരുന്നു തുടക്കം. കൂടും നടക്കുന്നോൾ, സുമിത്ര പലവട്ടം കണ്ണുരുട്ടി കാണിച്ചും ശകാരിച്ചും ഓർമ്മപ്പെട്ടുതും. പതിരെ പതിരെ ഡോക്ടർ പ്രവചിച്ച പലതും സത്യമായി.

ജാതകത്തിൽ പ്രവചിച്ചിരുന്ന പലതും സംഭവിച്ചതുമില്ല. വെദ്യം ജയിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു, ജോസ്യും തോറ്റു കൊണ്ടും. ഇറ്റി വീഴുന്ന മുത്രത്തുള്ളികൾ അയാളുടെ സെസ്യൂക്രോടായി മാറി. സ്കീകളുടെതും പോലെ പറ്റുന്നിയോ പാഡോ വെച്ചാലോ എന്നൊരാലോചന വന്നു പോയി. ഇപ്പോൾ മുന്നു മണിക്കൂറാണ് കൈകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും. അതിനും മുൻപെ ഒഴിച്ച് കളഞ്ഞില്ലെന്ന് പരവര്ഷപ്പെട്ടും, കുളിൽ തോന്നും. പിനെ ചെറിയ വിറയലും. അതു കൊണ്ട് ദിർഘാദ്യരയാത്രകൾ അയാൾ സ്വയം നിശ്ചയിച്ചു. ഇപ്പോൾ നടക്കുന്നോൾ വേച്ചു പോകുന്നോന്ന് സംശയം. കൈവിരലുകളും അനുസരണക്കേടു കാട്ടിതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. എഴുതുന്നത് സന്താം കൈ കൊണ്ടാണെങ്കിലും, കൈയ്യുകൾ മറ്റാരുടേന്തോ ആണ്. പായ എഴുതുകൾ കാണുന്നോൾ ഇപ്പോഴയാൾക്ക് തന്നെ അത്ഭുതമാണ്.

മകൻ്റെ ഭാര്യാവിട്ടിലേക്ക് വർഷത്തിൽ ഒന്നു ഒഡു തവണയെങ്കിലും ഹരിയും സുമിത്രയും സന്ദർശനം നടത്താറുണ്ട്. രണ്ടാഴ്ചു മുമ്പാണ് അവിടേക്ക് അവസാനമായി പോയത്. അവിടെയുമുണ്ട് രണ്ട് വൃഥാതമാക്കൾ. അവിടേക്കുള്ള സന്ദർശനം ബാറ്ററി റിച്ചാർജ്ജേഴ്ച ചെയ്യുന്നതു പോലെയാണ്. അവരെ കണ്ണ്, അവിടെ ചുറ്റുവട്ടത്ത് നടന്നും സംസാരിച്ചും കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങി വരുന്നോടേക്കും രണ്ടുപേരും ഒന്നു ഉഷ്ണാഹാവും.

‘മനുഷ്യർ മനുഷ്യരെ കാണാതിരുന്നിട്ട് എന്തു കിട്ടാനാ? എത്ര നാളാ ഇനി നമുക്കൊക്കോ?’

അതു പറഞ്ഞു തുടങ്ങുന്നോഫേക്കും സുമിത്ര യാത്രയ്ക്കുള്ള ഒരുക്കങ്ങൾ തുടങ്ങും.

അവിടെ ചെന്നാൽ, സ്കൈകൾ പരദുഷ്ടനാവും കുടുംബനാമനെ കുറിച്ചുള്ള പരാതികളും പറഞ്ഞ്

അശസ്വിക്കുന്നോൾ, പുരുഷരത്താൻ രാഷ്ട്രിയവും സാമൂഹികവും മാത്രമല്ല ആഗോളപ്രശ്നങ്ങളിലുമുള്ള തങ്ങളുടെ നിലപാട് വ്യക്തമാക്കി സാധ്യജ്യമടയും.

വയസ്സമാർ രണ്ടുപേരും ഒന്നിച്ച് ഒരു പ്രഭാതസവാരി പതിവുണ്ട്. പോയി തിരിച്ചു വരും വഴി കവർപ്പാലും

ചിലപ്പോൾ പച്ചകറിയും വാങ്ങും. അങ്ങനെ പച്ചകറി വാങ്ങാൻ ചെന്ന തകാളിയുടെ മിനുപ്പും

വഴുതനയുടെ തിളക്കവും നോക്കി നിൽക്കുന്നോണ്ട് ഒരു പഴയ പരിപിത മുഖം ഇടയിലേക്ക് കയറി

വന്നു. തന്ന പോലെ തല നരച്ച്, ശരീരം ചുരുങ്ഗി പോരെക്കില്ലും, പഴയ സുഹൃത്ത് രവിരെ തിരിച്ചറിയാൻ

ഹരിക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടായില്ല. റവി ഒരു പുതിയ വീട് വാങ്ങി അങ്ങോട് താമസമായതെയുള്ളു. ഹരി പഴയ

വോളിനോൾ ജോയിരെ കുറിച്ചും, കവി സകരിയരെ കുറിച്ചും ചോദിച്ചും. ജോയി പോയി. സകരിയ

എവിടെയെന്നില്ലോ.

‘നമ്മുടെ പഴേ സേതു...സേതുമാധവൻ...അവനിപ്പോ എവിടെ?’

‘അവനെ...കുറിച്ച് നാള് മുൻപ് കണ്ണിരുന്നു...എന്തൊക്കെന്നേം പ്രശ്നങ്ങളുണ്ട്. പഴേ പോലെ അധികം

സംസാരമെന്നുമില്ല’

‘രാധയോ?’

‘അവനെന്നും തന്ന പറഞ്ഞില്ല...സംസാരിക്കാൻ വലിയ താത്പര്യമില്ലാത്തത് പോലെ...പിന്നെ ഞാൻ ചോദിക്കാനും പോയില്ല’

രവി പറഞ്ഞത് കേട്ട ഹരിക്ക് വിഷമം മാത്രമല്ല, ഒരല്പം അപമാനവും തോനി. എന്നാലും സേതു തന്ന കുറിച്ച് ഒന്നും ചോദിച്ചില്ലല്ലോ...

ഹരി, സേതുവിശ്രീ വീട് ചോദിച്ചിരെ, വിലാസം മനസ്സിൽ കുറിച്ചു വെച്ചു. പറഞ്ഞു വന്നപ്പോൾ തന്റെ വീടിൽ നിന്നും ഏതാണ് ഓരോ മൺിക്കുർ ദുരം മാത്രം. സേതുമാധവൻ രാധാലക്ഷ്മിയും...അവരുടെ പ്രണയം...അത്യാവശ്യം വിപ്പവവും വഴക്കും കഴിഞ്ഞ് പൊതുത്തിനിച്ചത് പോലെ ഇരുവരും സ്ഥാനം.

കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും അകന്തർ...ചുട്ടു പഴുത്ത ആരബർശങ്ങളുടെ കാലം...തോളത്ത് കൈകൂട്ടിക്കുള്ളിട്ടും നടക്കാൻ ഒരുപാട് സുഹൃത്തുകളുണ്ടായിരുന്ന സുന്ദരകാലം. ഒരു നിമിഷം ഓർമ്മകളിലേക്ക് മനസ്സ് വലിച്ചു കൊണ്ടു പോയി. ഉറ്റ സുഹൃത്ത്...ഇപ്പോഴവൻ എത്തോ സൈരുക്കേടിൽ പെട്ടു കിടക്കുകയാണ്. തിരികെ നടക്കുന്നോൾ, വഴി മുഴുക്കേണ്ടും ഹരി അതേക്കുറിച്ച് തന്ന തിരിച്ചും മറിച്ചുമിട്ട് ചിന്തിച്ചു, കവർപ്പാലിഞ്ഞു തണ്ടുപ്പ് പൂണ്ടും കവറിലും, കൈകൂട്ടിലും അയാളിലേക്ക് പടർന്നു കയറി ചിന്തകളെ വേർപെടുത്തും വരെ.

മുന്നാം ദിവസം വീടിൽ മടങ്ങിയെത്തുന്നോഫേക്കും സേതു എന്ന പേര് അയാളുടെ ഉള്ളിൽ കിടന്ന തിള്ളയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിയിരുന്നു.

‘ഹു പ്രാവശ്യമെന്തൊ പോയി വന്നിട്ടോരു ഉഷാറില്ലല്ലോ...’ സുമിത്ര ചോദിക്കുകയും ചെയ്യു.

‘ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ലോ കുടെ പതിച്ച സേതുമാധവനെ പറ്റി?’

‘ഈ...സേതുവും...രാധയും...അശ്വി?’

‘ഈ...അവനെന്തോ പ്രശ്നമുണ്ട്...അവൻഗെ വീട് ഇവിടന്ന് വലിയ ദുരമൊന്നുമില്ല...എനിക്കൊന്നു പോയി കാണാൻ തോന്നുന്നു...’

സേതുവിനെ കാണാൻ യാത്ര തുടങ്ങുന്നോൾ ഒരു കാര്യം ശ്രദ്ധിച്ചു, വിറ അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു! നശിച്ച വിറയും മുത്രപ്രശ്നവും കാരണമാണ് ആയിടയ്ക്ക് എക്കും എന്നോയെന്നീ തീരുമാനിച്ച ജപ്പാൻ യാത്രയിൽ നിന്നും. അവസാനനിമിഷം അയാൾ പിന്മാറിയത്. കുറിച്ച് ദിവസങ്ങൾ മുൻപും വരെ ജപ്പാനായിരുന്നു അയാളുടെ ദിവസപ്പന്നങ്ങളിൽ.

അ ദിവസങ്ങളിൽ അച്ചർണ്ണ പഴയ യാഷിക്കാ ക്യാമറ അയാളുടെ ഓർമ്മകളിൽ കൂടിക്ക് ചെയ്യു കൊണ്ടിരുന്നു.

കോൺഗിക്കേയെ കുറിച്ചേംതു...

ചെറി മരങ്ങൾ...

ലൗ ഇൻ ടോക്കേഴ്സ് എന്ന പഴയ ഹിന്ദി സിനിമ...

സുമോ ശുന്നീകരാർ...

കിമോൺ യരിച്ച ചെറിയ കണ്ണുകളുള്ള സുന്ദരികൾ...

എല്ലാം ഒരു രാത്രിയിൽ അയാളിൽ നിന്നും ചോർന്ന മുത്തേതുള്ളികളിൽ അവസാനിച്ചു.

ആതമവിശ്വാസത്തെ മുക്കിക്കൊന്നു കൊണ്ട്, ബൈർമ്മുഡയിൽ തെളിഞ്ഞു വന്ന നന്നതെ വൃത്തങ്ങളിലേക്ക് നോക്കി അയാൾ മുഖം കുനിച്ചിരുന്നു.

സേതുവിശ്രീ വീടിന്റെ ശ്രേഷ്ഠിനു മുന്നിൽ ചെന്നു നിന്നപ്പോൾ താനൊരു വലിയ മണംനായോ എന്നൊരു നിമിഷം ഹരിക്കു തോന്തി. ശ്രേഷ്ഠിനു ഇരുക്കുകയേയും ചേർത്ത് പിടിച്ച് കിടക്കുന്നു ഒരു വലിയ താഴ്! രണ്ടുനില വിടാൺ. കാർപ്പോർച്ച് ഓഫിസ്റ്റു കിടക്കുന്നു. ശ്രേഷ്ഠിനു വീട് അല്ലപം അക്കദേശകാണ്. അവിടേക്ക് സിമഗ്രേജ് കൊണ്ട് ഒരു ചെറിയ പാത. ഇരുവശത്തും ചില ചെടികൾ വരികൾ നട്ടു പിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സിമഗ്രേജ് പാതയിൽ കാറ്റു കൊണ്ടിട്ടു കൊണ്ടിന്നു ഇലകൾ. ആകെ മൊത്തം ആൾപ്പാർപ്പിശ്രീ ലക്ഷ്യമാനമാനുമില്ല. ഈ സേതു ഇവിടെ നിന്നും താമസം മാറിയിട്ടുണ്ടാവുമോ? വന്നത് വെറുതെ ആയോ? ഇനിയും നിൽക്കേണ്ടാണ് അതോ തിരികെ പോകേണ്ട എന്ന ചിന്ത ടോസ്റ്റിട്ട് നോക്കുന്നോൾ അയാൾ കണ്ണു, സേതു വീടിന്റെ മുൻവാതിൽ തുറന്ന് വരുന്നത്. ആരേ കബളിപ്പിക്കാനാണ് ശ്രേം പുട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നത്? സാമ്പത്തികമായി വല്ല വലക്കുരുക്കുകളില്ലോ. പെട്ട് കടക്കാരെ ഭയന്ന...അല്ലെങ്കിൽ പിരിവുകാരെ ഭയന്ന...

സംശയത്തോടെ സേതു ശ്രേഷ്ഠികിലേക്ക് വരുന്നത് കണ്ണു. ഹരി അയാളെ സംശയത്തോടെയാണ് നോക്കി നിന്നുതും. അത്രയ്ക്കും മാറി പോയിരിക്കുന്നു! സുക്ഷിച്ചു നോക്കി നിന്നപ്പോൾ സാധി. പരിചയപ്പെട്ടതഥാമോ വേംബുയോ എന്ന സന്ദേഹമായി. ‘ഹരിയല്ലോ...’ എന്നു പറഞ്ഞ് അയാൾ ശ്രേം തുറന്ന് സന്ദർശകനെ അക്കദേശകൾ വരാന്നുവിച്ചു. ഉടനെ തന്നെ ശ്രേം പുട്ടുകയും ചെയ്യു. ഇതായിരുന്നില്ല പ്രതീക്ഷിച്ച സീകരണം. തന്നെ കണ്ണ കെട്ടിപ്പിടിച്ച്, പൊട്ടിച്ചിരിയോടെ സീകരിക്കുമെന്ന് കരുതിയതോക്കെയും...വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് പലർക്കും പല മാറ്റങ്ങളും സംഭവിച്ചിരിക്കാം. വിചിത്രമായ പെരുമാറ്റം മാനസികസന്തുലിതാവസ്ഥ നഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നു ലക്ഷ്യമല്ലോ? ഒന്നും ചോദിക്കുന്നുമില്ല പരയുന്നുമില്ല. ഹരിക്ക് ചെറുതായി ഭയം. തോന്തി. താൻ പഴയതു പോലെ പച്ചക്കുതിരയോ, പടക്കുതിരയോ അല്ല. ഒന്നോടാണ് പോലുമാവാത്ത ബലഹിനന്നായ...വാർഡക്കും എന്ന ഫിനിഷിംഗ് പോയിറ്റിലേക്ക് പതിയെ നടന്നടക്കുന്ന...യാചന മാത്രമാണ് തന്റെ തേനെത ആയുധം...താൻ ഇവിടേക്ക് വന്നു കയറിയത് ആരെങ്കിലുംമാക്കു കണ്ണു കാണില്ലോ? ശരിക്കുമൊരു കെണ്ണിയിൽ അക്കപ്പെട്ടവോ? പ്രതിരോധങ്ങളും മുൻകരുതലുകളുമെല്ലാം മറികടന്ന്...താൻ ചോർന്നൊലിക്കുമോ?

വരാന്തയിൽ ഇടിരുന്ന കസേരകളിൽ ഇരിക്കാനാണ് ഹരി താത്പര്യപ്പെട്ടത്. സേതു വീടിനുള്ളിലേക്ക് തന്റെ പഴയ സുഹൃത്തിനെ നയിച്ചു. കയറിയതും പുക്കളുടെ...വാസന സോപ്പിശ്രീ...പെർഫ്യൂമിശ്രീ ഗന്ധം...അനുഭവപ്പെട്ടു.

‘രാധ...രാധാലക്ഷ്മി ഇല്ലോ?’

‘ഉം...ഉറക്കമോ...’

‘ഹ്വ നേരത്തോ?!?’

എതാ ഇവിടെ എല്ലാം ഇതേ വിചിത്രം? കുറഞ്ഞപക്ഷം അക്കദേശകൾ പോയി രാധയെ വിളിച്ചുണർത്തേതിന്തെല്ലോ? അതല്ലെ മര്യാദ? താൻ അത്രയ്ക്കും അപരിചിതനായി പോയോ? ഇവരുടെ പ്രണയത്തിനും വിവാഹത്തിനും സാക്ഷിയായ തന്നെ, ഇവരുടെ ഭയമെല്ലാം മായ്ച്ചു കളണ്ണത് ഇവരോടൊപ്പം കരിക്കല്ലേ പോലെ നിന്ന തന്നെ... ഇത്രയും അപമാനം. താനർഹിക്കുന്നില്ലോ. ഏതായാലും വന്നു പോയി. ഇനി രണ്ടു വാക്ക് പറഞ്ഞ് നല്ല മുവന്തോടെ പിരിയണം. മര്യാദ എന്ന വാക്കിനോട് തന്നിക്കല്ലപം. ബഹുമാനമുണ്ട്.

ഒരു ചായ? കുറഞ്ഞപക്ഷം വെയിലത്തു കൂടി വന്ന തനിക്കല്ലപം. തന്നുത്തവെള്ളും?

‘നിനക്ക് ഞാൻ ചായയെടുക്കുണ്ടോ?’

‘ഉം...’

ഇവിടെ ഇവന്നാണോ എല്ലാം? ചായ ഒരു ഷ്ടാസ്ക്കിൽ നിന്നും ഫോസ്റ്റിലേക്ക് പകരുന്നത് ഹരി കണ്ണു.

എതിനാണ് ഷ്ടാസ്ക്കിൽ എല്ലാം തയ്യാറാക്കി വെയ്ക്കുന്നത്?

ഹരി രവിയെ കണ്ണുമുട്ടിയത് പറഞ്ഞു. അയാൾ പുതിയ വീടിലേക്ക് മാറിയ കാര്യം. ജോയിയെ കുറിച്ചും സക്കിയരെയും കുറിച്ചുമൊക്കെ.

‘നീ പഴയ ആശക്കാരെ വല്ലോം കണ്ണോ?’

സേതു ഇട്ടുന്ന തലയാട്ടി.

‘നിന്നക്ക് കുട്ടികൾ?’ ഹരി ചോദിച്ചു.

‘മോളാ...അവളിപ്പോ ബാംഗൂരിലാ...ഇടയ്ക്ക് വരും’

മുൻഗിലേക്ക് കടക്കുവേം തന്നെ ഷോകേസ്റ്റിനുള്ളിൽ ചാരി വെച്ചു, ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടിയുടെ പോട്ടോ ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. പിനെ ആ പഴയ വിവാഹപോട്ടോയും. പരിഭ്രാന്തിയോടെ നിന്ന സേതുവിന്നേയും. രാധയുടെയും പോട്ടോ.

‘രാധ...അവർ എപ്പോ എണ്ണിക്കും?’ ഹരി അക്ഷമനായി തുടങ്ങിയിരുന്നു.

അവളെയും കണ്ണു കഴിഞ്ഞാൽ സ്ഥലം വിടാം. പുട്ടിയ ഗൈറ്റിനപ്പുറം എത്തുന്നതു വരെ സ്വന്നമ്പതയില്ല.

‘രാധയ്ക്ക്...’

സേതു അസുവകരമായ എന്നേനാ പറയാൻ, അനുഭോജ്യമായ ഒരു ആമുഖം തിരഞ്ഞു. അപ്പോഴേക്കും ഉള്ളിലെ മുൻഗിലേനോ ശബ്ദം കേട്ടു. എന്നേനാ തട്ടി വിശുന്നതോ മറ്റോ..

‘നീ ഇരിക്ക...ഞാനിപ്പോ വരം.’ അതും പറഞ്ഞ അയാൾ പെട്ടെന്നാശുനേരു അകത്തേക്ക് പോയി.

ഉച്ചതിലുള്ള ചില വർത്തമാനങ്ങൾ കേടുവോ? കേട്ട ദ്രോ ശബ്ദം - അതു രാധയുടെയും തന്നെയോ?

ശകാരമോ? നിലവിളിയോ? അതോ രണ്ടും കുട്ടിയോ? ഇവിടെ ഇവരെ കൂടാതെ വേരെ ആരക്കിലും?

ഹരി മുൻഗിലെ ഒരു നയനപ്രദക്ഷിണം നടത്തി. ഒരു മുലയിൽ പൊടിയുടെ ആവരണമണിന്ത പൂന്തറിക്ക് പുക്കൾ നിറച്ചു ഒരു കുഞ്ഞ്. വിളറിത്തുടങ്ങിയ ചുവരുകൾ. ചുവരിന്റെ മുലകളിൽ നരച്ച ഓർമ്മകൾ പോലെ തുഞ്ഞി നിൽക്കുന്ന ചുക്കിലി വലകൾ. മുൻകൾ പോലും. വാർഡക്കും. ബാധിച്ചതായി തോന്നുന്നു.

ഇടയ്ക്കാരു കാറ്റ് വന്ന മുഷിന്ത ജനാലവിരി ഉയർത്തി അകത്തു കയറിയത് അല്പം ആശാനമായി.

ജനാല തുറന്നു കിടപ്പുണ്ടല്ലോ!

കുറച്ച് കഴിഞ്ഞു സേതു വന്നു. കയറി പോയ മുൻഗിലുടെ വാതിൽ അടച്ചിട്ടാണ് അയാൾ വന്നത്.

‘എന്നാം...രാധയ്ക്കെന്താ?’

ചോദിക്കണ്ടാണ് വിചാരിച്ച് വെച്ചു ചോദ്യം ഒടുവിൽ സകല മര്യാദയുടെയും വേലി തകർത്ത് അല്പം ഇംഗ്രഷ്യയോടെ പുറത്തെത്തി.

സേതു സോഫ്റ്റിൽ ഹരിക്ക് സമീപം വന്നിരുന്നു. ഹരി ചായകപ്പേം ടീപ്പോയിൽ വെച്ചു സേതുവിലേക്ക് ശ്രദ്ധ തിരിച്ചു.

‘അത്...കുറച്ച് നാൾ മുൻപ് തുടങ്ങിയതാണ്...ഞാൻ അതെയും ശ്രദ്ധിച്ചില്ല...അവളെപ്പോം മറന്നു പോണ്ടാം.മരുന്ന് കഴിക്കുന്നുണ്ട്...പക്ഷേ അതു കൊണ്ടാനും...ചിലപ്പോ എന്ന പോലും മറന്നു പോവും...പിനെ ദയകര ദേശവും...കരച്ചിലുമൊക്കെയാം...’

ഹരി തിരിച്ച് നിറ്റിവെം്പനായി ഇരുന്നു. നിറ്റിവെം്പത അസഹ്യമാവുന്നത് തിരിച്ചറിഞ്ഞപ്പോൾ ചോദിച്ചു,

‘നിന്നക്ക് രാധേ ഏതെങ്കിലും ഹോസ്പിറ്റലിൽ അധ്യാർഥി ചെയ്യുടെ...അല്ലെങ്കിൽ വല്ല ഹോം നഷ്ടസിനെ...’

‘എവിടെ ആയാലും ഞാൻ നോക്കുന്നത് പോലെ ആവുമോ?...അവളെ അവിടെ കൊണ്ടു വിടാൽ എനിക്ക് സമാധാനമായി ഇരിക്കാൻ പറ്റുവോ?’

‘രാധയ്ക്ക്...നിനെ ഇപ്പോ തിരിച്ചറിയാൻ...’

‘ചിലപ്പോഴാക്കേ...’

‘ഞാനൊന്ന് കണ്ണോടു...ചിലപ്പോ എന്നു...’

പെട്ടെന്നു വളർന്ന ഒരു ആത്മവിശ്വാസമായിരുന്നു ആ ഒരു വെല്ലുവിളിക്ക് കാരണം.

അതു വേണ്ടോ എന്ന മട്ടിൽ സേതു ഹരിയെ കുറച്ചു നേരം നോക്കിയിരുന്നു. പിനെ നിലത്തു നോക്കി പറഞ്ഞു,

‘നീ വം...ചിലപ്പോ...’

ഹരി പതിയെ എഴുന്നേറ്റു. ഏതോ പരീക്ഷയ്ക്ക് പോകുന്നത് പോലെ തോന്തി അയാൾക്ക്. അവളെ കളിയാക്കി ‘താരകരുപിണി’ എന്ന പാട് അക്ഷരം തെറ്റിച്ചു പാടിയിട്ടുണ്ട്. വിവാഹ രജിസ്റ്ററിൽ സാക്ഷികളുടെ കോളത്തിൽ ഒരൊപ്പ് തന്റെതാണ്. അങ്ങനെയെല്ലാം തന്നെ അത്രയെല്ലാം മറക്കില്ലെന്നുറപ്പാണ്.

മുറിക്കുള്ളിലേക്ക് കയറിയപ്പോൾ സർക്കാർ ആശുപത്രിയിലെ ഏതോ വാർഡിലേക്ക് കാലെടുത്ത് വെച്ച്‌ത് പോലെ തോന്നി. ലോഷൻ? യെറ്റാൾ? റൂം ഫ്രഞ്ച്‌സ്ലർ? അതോ, അതൊക്കെയും?

അവൾ കിടക്കുകയായിരുന്നു.

സേതു അടുത്ത് ചെന്ന പതിയെ എന്നോ പറഞ്ഞു. അവളുടെ കൈയ്യിൽ മുദ്രവായി പിടിച്ചു.

ഹരി പതിയെ കട്ടിലിനടുത്തേക്ക് ചെന്നു. രാധ വിളി പോയിരിക്കുന്നു. അവളുടേയും മുടി നരച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദൃഷ്ടി ഏവിടെയെങ്കയേം തെന്നി തെറിച്ച് പോവുന്നു. ഹോ! അവൾ വ്യഥയായിരിക്കുന്നു.

തന്നേക്കാളും...സേതുവിനേക്കാളും...സുമിത്രയേക്കാളും...

‘രാധാ...ഇതു ണാനു’ ഹരി ചിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

‘ഹത് നമ്മുടെ പഴേ ഹരിയാ...’ സേതുവും ഒരു ശ്രമം നടത്തി.

‘രാധാ നിനക്ക് മനസ്സിലായിരുന്നു...എവർഗ്ഗോ മുടിയെങ്കയെ പോയെന്നുള്ളു...’ അധാരേഭാരു തമാഴ പറയാൻ ശ്രമിച്ചു.

അവൾ ഹരിയുടെ നേർക്ക് കുറിച്ച് നേരു. നോക്കി ഇരുന്നു. പുതികും വിടർന്നു. തൊട്ടടുത്ത നിമിഷം.

വാതിലാടയുന്നത് പോലെ ഇടുങ്ങുകയും ചെയ്യു. പിന്നീട് മുവം തിരിച്ച് സേതുവിനെ തന്നെ നോക്കി ഇരുന്നു. അവളുടെ മുവത്ത് ഭയം പതിയെ പിടിച്ചു കയറുന്നു എന്നു തോന്നി.

‘ഹരി...നമുക്ക്...പുറത്തിരിക്കാം...നീ...’

ഹരി രാധയെ നോക്കി ചിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു പിന്നീട് തിരിഞ്ഞു നടന്നു.

സോഫ്റ്റിൽ ഹരി മുവം കുറിച്ച് മൊസേക്ക് തീയിലെ നിറപ്പുട്ടുകളും നോക്കി ഇരുന്നു.

അല്പപസമയം കഴിഞ്ഞ് മുറിയുടെ വാതിലാടയുന്ന ശബ്ദം കേടപ്പോഴാണ് തലയും തീരുമാനിയത്.

‘ഇപ്പോൾ നിനക്ക് മനസ്സിലായിരുന്നു?’

ഇപ്പോൾ ഒന്നും മനസ്സിലാക്കുന്നില്ലു...എങ്ങനെയാണ് ഇതെങ്കിലും പരിചയമുള്ള രാശി ഇതെങ്കും അപരിചിതയായ ഒരാളാവുന്നത്?

‘രാധയെ...കുളിപ്പിക്കുന്നതും, ശ്യാമ്പ് ചെയ്തിക്കുന്നതും, എഡ് കൊടുക്കുന്നതും മൊക്കെ മാറ്റം ഇപ്പോൾ...ണാനു...ചില സമയം അവളേല്ലോ മറന്നു പോവും...ശ്യാമ്പ് ചെയ്യണമെന്നോ, ബാത്ത് റൂമ്പ്ലു ബൈഡ് റൂമാണെന്ന് അറിയാതെ...അതൊക്കെ...'

ഹരി സേതുവിനെ തന്നെ നോക്കിയിരുന്നു.

‘ഗേറ്റ് പുട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നത് കണ്ണോ?...കുറിച്ച് നാള് മുൻപ് അതും തുറന്ന് പുറിത്

പോയി...ഭാഗ്യത്തിന്...അതിനു ശേഷമാ എല്ലാം പുട്ടിയിട്ട്...ഒരു കാവൽക്കാരനെ പോലെ...എങ്ങും

പോവാതെ...' അധാരുടെ കണ്ണ് നിരുക്കുന്നത് കണ്ണു. ഹരി സേതുവിരുന്ന് അടുത്തേക്ക് ചേർന്നിരുന്നു. മുൻപ് സുഹൃത്തുകളുമൊത്ത് കൂടുമായി ഇരിക്കുന്നേം തോജോട് തോശ ചേർന്നിരുന്നത് പോലെ. സേതു ഹരിയുടെ തോളിൽ തല ചായ്ച്ചു. അധാരുടെ മുതുകിൽ പതിയെ തടവാനെ ഹരിക്ക് കഴിഞ്ഞുള്ളു. ചുമലുകുളുങ്ങും വിധം കരയുന്ന അധാരെ എങ്ങനെ ആശാസിപ്പിക്കണമെന്ന് ഹരിക്ക് അറിയില്ലായിരുന്നു.

‘ഒക്കെ...ശരിയാവും മെടാ...’

അധാരുടു കേട്ടിട്ടുണ്ടാവില്ല.

‘ഇപ്പോഴവള്ള് ഒരു കൊച്ചു കുട്ടിയെ പോലെയാ...ചിലപ്പോൾ വാൾ പിടിച്ച് കരയും...എനിക്കെന്നു്

ചെയ്യണമെന്നീയില്ലു...ചിലപ്പോൾ വല്ലാതെ വയലറ്റാവും. നമുക്ക് പരിചയമുള്ള രാധയെ അല്ലാതാവും. ആ രാധയെ എന്ത് ചെയ്യണമെന്ന് എനിക്കെന്നുടാം’

സേതു ഓരോരോ കാര്യങ്ങളും പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു. അധാരുക്ക് ഒരു കേൾവിക്കാരനെ വേണമായിരുന്നു. ഹരി അധാരേയും ചേർത്തു പിടിച്ച് ഇരുന്നു.

തിരികെ വീട്ടിലെത്തുന്നേം ഹരി നന്നായി കഷിണിച്ചിരുന്നു, ശാരീകമായും മാനസികമായും.

സുമിത്രയോട് സേതുവിന്റെയും രാധയുടെയും കാര്യം പറഞ്ഞു. അവൾ അധാരേളും നോക്കിയിരുന്നു. ഒരു വാക്ക് പോലും പറഞ്ഞില്ല. ഒരു ഭീമാലപനിശ്ചാരാസം മാത്രം. ഇപ്പോൾ അസുവകരമായ വാർത്തകൾ കേൾക്കുന്നേം ഭീമാലപനിശ്ചാരാസം സുമിത്രയുടെ പ്രതികരണം. ഹരിയും അതും അനുകരിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

മുൻവശത്തെ മുറിയിൽ തളർച്ച മാറ്റാനിരിക്കുന്നേം ഷോക്കേസിൽ നിരത്തി വെച്ചിരിക്കുന്ന

വസ്തുക്കളിലും കണ്ണോടിച്ചു. യാതുകളിൽ പലയിടങ്ങളിൽ നിന്നുമായി വാങ്ങിയ കാതുക വസ്തുകൾ.

ഹണിമുണ്ടിനു പോയപ്പോൾ വാങ്ങിയതു പോലുമുണ്ട് ആ കൂട്ടത്തിൽ. എന്നാണവസാനമായി അതിലെണ്ടുത് നോക്കിയത്?

അയാൾ സേതു കണ്ണിരോടെ പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളോർത്തു. ഒരു ദിവസം നോക്കുന്നോൾ മുറിയിൽ രാധ അമേധ്യത്തിൽ കുളിച്ച്...തനിക്കെന്ന് പറിയുന്നറിയാതെ, ചുവർ മുഴുക്കെന്നും തേച്ച് വൈച്ച്...എന്തു ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ കരഞ്ഞു കൊണ്ട്...

ചില ദിവസങ്ങളിൽ രാധ ഭക്ഷണം കഴിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുന്ന ഒരു കൊച്ചു കുഞ്ഞിനെ പോലെയായും...പലതും പറഞ്ഞു, പാടിയും, ശകാരിച്ചും...ചില നേരങ്ങളിൽ അകാരണമായി അയാളെ അതു വരെ പെരുമാറിട്ടില്ലാത്ത വിധം അസഭ്യം പറഞ്ഞു, ഉപദ്രവിച്ചും...

കവിതകൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ടുകയും, എഴുതുകയും, പാടുകയും ചെയ്യുമായിരുന്ന ചുറുചുറുക്കുള്ള, ബുദ്ധിക്കൂട്ടിയുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി എങ്ങനെന്ന ഇള വിധം മാറിയെന്നു വിശ്രസിക്കാൻ ഹരി പ്രയാസപ്പെട്ടു. കാലം തന്റെ മനസ്സിൽ പാകിയ ഔർമ്മകളുടെ വിത്തുകളെ കുറിച്ച് ഓർത്തു. ചില വിത്തുകൾ മുള പൊട്ടി, ചെടിയായി, മരമായി, നിലനിൽക്കുന്നു. ചിലത് കൊഴിഞ്ഞും വാടിയും കരിഞ്ഞും അപ്രത്യക്ഷമായി. ഉറച്ച നിൽക്കുന്ന വൻമരങ്ങളിലെ ഇലകൾ ഇടയ്ക്കിട കൊഴിയുന്നുണ്ട്. കൊഴിഞ്ഞു പോവുന്നത് അറിയുന്നുണ്ട്...അപ്രത്യക്ഷമാവുന്ന ഔർമ്മമരണിലെ ഇലകൾ...

രാവിലെ ബാത്ത്‌ഗുമിൽ കണ്ണാടിയുടെ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നോൾ അയാൾ സ്വന്തം രൂപം കണ്ണിമയ്ക്കാതെ നോക്കി നിന്നു. ഒരു ദിവസം രാവിലെ എഴുന്നേറ്റക്കുന്നോൾ സ്വന്തം പേരു മറന്നു പോയാൽ? കുട താമസിക്കുന്ന സ്ഥി അപരിപ്പിതയായ ആരോ ആശേനുന്നു തോന്തിയാൽ? ഇതു തന്റെ വീടില്ലെന്നും ആരോ തന്നെ തടവിലാക്കിയിരിക്കുകയാണെന്നും തോന്തിയാൽ? എന്നാൽ എവിടേക്ക് പോകണമെന്ന് അറിയാതെയും പോയാൽ...

ഔർമ്മകൾ മരിച്ചു പോകുന്നത് ജീവിച്ചിരുന്നതിന്റെ തെളിവ് നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകുന്നത് പോലെയല്ല? കാലത്തിന്റെ ഒരുത്തം സേവാ പോത്സബ്നിംഗ്... മറന്നു പോകുന്നു എന്നു പറയുന്നതും മരിച്ചു പോകുന്നു എന്ന് പറയുന്നതും ഒന്നു തന്നെ... ആ ചിന്ന അയാളിലോരു തെട്ടുല്ലാശി. എല്ലാം മറന്ന് മറന്ന് ഒടുവിൽ...ജീവനുമായി കൊരുതു വെച്ചിരിക്കുന്ന ഔർമ്മകളുടെ കെട്ടുകൾ ഓരോനോരോനോയി അഴിഞ്ഞ...ഒരുപാക്ഷ മരണത്തിന്റെ മാന്ത്രികവിദ്യകളിലോന്ന് ഔർമ്മകളെ ഇല്ലാതാക്കുക എന്നതാവം...പുതിയെല്ലാരു ജനത്തിലേക്കുള്ള തയ്യാറെടുപ്പേനോണം. ഔർമ്മകളെ മുഴുക്കെന്നും തുടച്ചു നീക്കിയ ശേഷം, ഒരു നവജാത ശിശുവിന്റെതു പോലെ, ഒന്നുമെഴുതാതെ സ്കൂൾ പോലെ ആയതിനു ശേഷമാവും മരണം ജീവനെ പുറത്തേക്ക് വലിച്ചെടുക്കുക...

വർഷങ്ങൾക്ക് മുൻപ്...രാധയുമായുള്ള വിവാഹം നടക്കില്ലെന്ന് ഒരു നേരിയ സംശയം പൊതിഞ്ഞപ്പോൾ, തന്റെ തോളിൽ തല ചായ്ച്ചു സേതു കരഞ്ഞത്...ഇന്നലെ തന്റെ തോളിൽ തല ചായ്ച്ചു കരഞ്ഞതു പോലെ...ചിലപ്പോൾ ലജ്ജയില്ലാതെ കരയാൻ തന്റെ മുന്നിൽ മാത്രമെ സേതുവിനു ആവുന്നുണ്ടാവുള്ളു എന്നു ഹരിക്ക് തോന്തി.

രാധ...രാധയ്ക്കെങ്ങനെ മാധ്യവനെ മറക്കാനാവും? ഹരി നൃറാണ്ഡുകൾ മുൻപ് വന്നു പോയ മാധ്യവനേയും രാധയേയും കുറിച്ചോർത്തു. അന്നും ഒടുവിൽ രാധ മാധ്യവനെ മറന്നു പോയിട്ടുണ്ടാവുമോ? ഒരുപാക്ഷ രാധ മാധ്യവനെ മാത്രം മറന്നു പോയിട്ടുണ്ടാവില്ല. അതു പോലെ മാധ്യവൻ രാധയേയും ഏരിക്കലും മറന്നു പോയിട്ടുണ്ടാവില്ല. മറന്നു പോകാതിരിക്കാൻ അവർ വീണ്ടും വീണ്ടും പുനർജ്ജനിക്കുന്നുണ്ടാവും. വീണ്ടും കണ്ണുമുട്ടുകയും, പ്രണയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടാവും. ആരുമവരെ തിരിച്ചറിയുന്നുണ്ടാവില്ല. പ്രണയിക്കാനായി പുനർജ്ജനിക്കുന്നവർ...

സേതു, ഹരിയെ തുടർന്നുള്ള ദിവസങ്ങളിൽ ഇടയ്ക്കിട വിളിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു, വിച്ചിത്രമായ കമ്പകൾ പകുവെയ്ക്കാൻ.

‘കണ്ണു കൊണ്ടിരിക്കു ഒരാളെ കാണാതായാൽ...വേറോരാളായാൽ...ഒരു പരിചയവുമില്ലാത്തത് പോലെ പെരുമാറാൻ തുടങ്ങിയാൽ...എന്നു ചെയ്യും?...ഞാനാണവളുടെ സേതു എന്ന് എങ്ങനെന്നെയാക്കുന്ന അവരെ വോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതെന്ന് എനിക്കു പോലുമാറിയില്ല...’

സേതു പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ കേട്ട്, സേതുവിന്റെ സ്ഥാനത്ത് താനും രാധയുടെ സ്ഥാനത്ത് സുമിത്രയും ആയിരുന്നുകൂടിൽ... അത് സകൽപ്പിക്കാൻ പോലും ഹരി ഭയപ്പെട്ടു. വെറും എത്തവണ സകൽപ്പിച്ചു പോയാൽ പോലും ചിലപ്പോൾ അതു പോലെ സംഭവിച്ചു പോയാലോ?

ചില കാര്യങ്ങൾ സംഭവിക്കാതിരിക്കുന്നതാണ് ഭാഗ്യം. ഹരി ഭാഗ്യങ്ങളെ കുറിച്ചാലോചിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. ഓർക്കാൻ ആരുകിലും ഉണ്ടാവുക എന്നതാണ് ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗ്യം. ആ ഭാഗ്യത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാതെ പോകുന്നതാണ് ഏറ്റവും വലിയ നിർഭാഗ്യം. ജീവിതത്തിന്റെ അവസാനത്തെ അധ്യായങ്ങളിലെത്തുനോഡി ചില സുന്ദരാർമ്മകൾ മാത്രമാവും. സന്ധാദ്യം. ഓർമ്മകൾ പങ്കുവെയ്ക്കാനാരുമില്ലാതെ, വെറും. ശുന്നുതയുമൊത്ത ശുന്നുമായ മനസ്സുമായി ജീവിക്കുന്നത്...വാർഖക്കും ഭീകരമാവുന്നത് ആ വെറും. ഓർമ്മകൾ കുട്ടി നഷ്ടപ്പെടുന്നോഴാണ്. അത് നഷ്ടപ്പെടുവരുമൊത്ത് ജീവിക്കുന്നോഴാണ്... ‘ശ്രേഷ്ഠ ചിന്തു’ എന്ന് ജാതകത്തിലെഴുതിയ ആളു ഹരി ആ നിമിഷം വെറുത്തു.

ഒരു ദിവസം, സേതുവിനെ വിളിച്ചപ്പോൾ ഹരി ചോദിച്ചു,

‘നീ ബൈഡ്മാനനെന്റെ...ആ പഴയ പാട്ട്...അതിപ്പോൾ പാടാറില്ലോ?’

‘ഉം...ഇടയ്ക്കാക്കു...അതു കേൾക്കുനോഡി അവൾ ശാന്തയാവും...കുറിച്ച് നേരം എന്നോ ഓർക്കുന്നത് പോലെ എന്നേം നോക്കി ഇരിക്കും...അവൾ വയലറ്റാവുനോ...തിരിച്ചു കൊണ്ണു വരാൻ എനിക്കിപ്പോ ആ ഒരു പാട്ട് മാത്രമേ ഉള്ളൂ...’

ചില ദിവസങ്ങളിൽ രാത്രിയാവും ഫോൺ വരിക. മൊബൈൽ ഫോൺ വിറി കൊള്ളുന്നോൾ, സുമിത്ര ഉണ്ണരാതിരിക്കാൻ ആവത്തും ശ്രമിച്ചു കൊണ്ട് ഹരി കിടക്കയുടെ ഒരു വശത്തു കുട്ടി പതിയെ വഴുതിയിരിക്കും. ലെപ്പറ്റിക്കാതെ മുൻവശത്തെ മുറിയിലേക്ക് നിറ്റുവും, നടന്നു പോകും. ഇരുട്ടിൽ, തന്നുത്ത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സേതുവിനെ കേൾക്കും, അറിയും, ആശസിപ്പിക്കും, അയാൾ അടക്കത്തുണ്ടെന്ന മട്ടിൽ വാക്കുകളാൽ മുതുകിൽ പതിയെ തടവിക്കാടുക്കും. തനിക്ക് ഓർത്തെത്തുക്കാനാവുന്ന നല്ല കാലങ്ങളെ കുറിച്ച് പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കും. വരം ഭൂവിടങ്ങളാഴിവാക്കി പച്ചപ്പുകളിലും നടന്നു കൊണ്ടിരിക്കും. ഓർമ്മകളുടെ പരടുകൾ മുറുക്കി കെട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കണം...അയഞ്ഞു പോയാൽ...

മിനി ഒരു ദിവസം വിളിച്ചു, അവൾ അവർക്കായി കണ്ണഡത്തിയ പുതിയ പേര് പറയാൻ. പേരിലോന്നും കാര്യമില്ല, എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും മറന്നു പോയേക്കാവുന്ന വെറുമൊരു വാക്ക് മാത്രമാണ് പേരെന്ന് പറയണമെന്നു തോന്തി ഹരിക്ക്. ആർ ആരെ എത്തു പേരിൽ എത്ര കാലം ഓർത്തു വെയ്ക്കുമെന്നു ആർക്കും പറയാൻ പറ്റില്ലെല്ലാ.

ഒരാഴ്ച സേതുവിന്റെ ഫോൺ വിളികൾ ഉണ്ടായില്ല. ഹരിക്ക് പരിഭ്രമമായി. രാധയ്ക്ക്? എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും എന്നും സംഭവിക്കാവുന്നതാണ്. അവളുടെ ഓർമ്മയുടെ സ്നേഹിലെ അവസാനത്തെ അക്ഷരവും മാണ്ണു പോയിട്ടുണ്ടാവുമോ?...സെസരുക്കേട് പെരുകി വന്നപ്പോൾ നേരിട്ട് ചെന്നു കാണാൻ തീരുമാനിച്ചു. തനിക്ക് മാത്രമെ അവനെ ആശസിപ്പിക്കാനാവു. നേരിൽ കണ്ണു സംസാരിക്കുന്നോൾ സമാധാനമാവും...അവനും തനിക്കും.

ചെല്ലുവോൾ കണ്ണു, ശ്രദ്ധാം, കെട്ടിപ്പിടിച്ച് ചങ്ങല കിടക്കുന്നത്. ആശ്രാസമായി, ആളുണ്ട്. ഫോൺ കേടായതാവും. ആവലാതിപ്പെട്ടതു വെറുതെ! ശ്രദ്ധിക്കു പതിയെ തട്ടി നോക്കി. അല്പപനേരം കാതതു നിന്നു. എവിടെ അവൻ? ജനാലവിരി ഉയരുന്നത് കാണുന്നില്ല, മുൻവശത്തുള്ള വാതിൽ തുറക്കുന്നതുമില്ല. ഹരി സേതുവിനെ ഉറക്കെ വിളിച്ചു. ശ്രദ്ധിക്കു അല്പം കുട്ടി ശക്തിയായി തട്ടി. അപ്പോഴാണ് കതക് തുറന്നത്.

അടുത്ത വിട്ടിലേതാണെന്നു മാത്രം. അയാൾ ശ്രദ്ധി തുറന്ന് വന്ന് ഹരിയോട് പറഞ്ഞു,

‘അവിടെ ഇപ്പോ ആരുമില്ല...’

‘എവിടെ പോയി?...ഞാൻ സേതുവിന്റെ ഫോൺ...രാധയ്ക്ക് വല്ലതും?’

‘അവിടുത്തെ ആള്ള മരിച്ചു പോയി. ഒരു ദിവസം കഴിഞ്ഞാണ് എല്ലാരും അറിഞ്ഞത്...’

‘എനിക്ക് രാധ?’ ഹരി പരിപ്രേമത്തോടെ ചോദിച്ചു.

‘അവരെ മോള്ള വന്നു കൃഷ്ണക്കും പോയി. ഈപ്പോഴേതോ ഹോസ്പിറ്റലിലാണെന്നു കേട്ടു’

പിന്നീടൊന്നും ചോദിക്കാനും കേൾക്കാനുമില്ലായിരുന്നു. ഹരി തിരിഞ്ഞു നടന്നു. അടുത്ത നിമിഷം ദേഹത്തോടെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു, താൻ വിറയ്ക്കുന്നു...വേച്ചു പോകുന്നു!

‘എവിടെ ആയാലും ഞാൻ നോക്കുന്നത് പോലെ ആവുമോ?’ സേതു പരിഞ്ഞതോർത്തു. സേതുവിശ്വസിച്ചു കേട്ടു.

രണ്ടു ദിവസം...അപ്പോഴേക്കും സേതുവിശ്വസിച്ചു ശരീരം ജീർണ്ണിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടാവില്ലോ?...രാധ ഒന്നും

കഴിക്കാതെ, അടച്ചിട്ടു മുറിയിൽ...കരഞ്ഞു...നിലാവിളിച്ചു...താൻ ആരെന്നറിയാതെ...ഭക്ഷണം

കഴിക്കാതെ...സേതുവിശ്വസിച്ചു ശബ്ദം കേൾക്കാതെ...

ഹരി അപ്പോൾ ഒരിക്കൽ കൂടി കാരണമില്ലാതെ ആ വാചകം ഓർത്തു,

‘ഫേഡിറ്റ് ഫോർ ശ്രാറ്റിംഗ്...’